

პროტესტანტები, ვინ არიან ისინი?

პროტესტანტები - ეს ქრისტიანებია, რომლებიც მიეკუთვნებიან რამოდენიმე დამოუკიდებელი ქრისტიანული ეკლესიებიდან ერთს. პროტესტანტები, კათოლიკები და მართლმადიდებლები იზიარებენ ქრისტიანობის ძირეულ პრინციპებს. მაგალითად ყველა ისინი აღიარებენ ნიკეის რწმენის სიმბოლოს, რომელიც მიიღო ეკლესიის პირველმა ყრილობამ 325 წელს. მათ ყველას სწამთ იესო ქრისტეს სიკვდილი, დაკრძალვა და აღდგომა, მისი ღვთაებრივი არსი და მოძავალი მოსვლა. სამივე მიმდინარეობა ბიბლიას თვლის ღმერთის სიტყვად და ეთანხმება, რომ მონანიება და რწმენა აუცილებელია, რათა ჰქონდეს მარადიული სიცოცხლე და აცდეს ჯოჯონეთს. სააგენტოს „ოპერაცია შშვილობას“-ს ინფორმაციის თანახმად მიიღეს მსოფლიოში ითვლება 600 მილიონი პროტესტანტი. 900 მილიონი კათოლიკი და 200 მილიონი მართლმადიდებელი. თუმცა კათოლიკების, მართლმადიდებლების და პროტესტანტების შეხედულებები ზოგიერთ საკითხში ერთმანეთს ეცილება. პროტესტანტები ყველაზე მაღლა აყენებენ ბიბლიის ავტორიტეტს და ყოველი ადამიანის უფლებას, განმარტოს ის ისე, როგორც თვითონ თვლის სწორად. მართლმადიდებლები და კათოლიკები კი უფრო აფასებენ თავიანთ ტრადიციებს და სწამთ, რომ მხოლოდ ამ ეკლესიის წევრებს შეუძლიათ ბიბლიის მართებულად განმარტება. ძირითადი განსხვავებები ამ სამ მიმდინარეობას შორის თავისი ფესვებით მიდიან საძირკვლადდადებული აზრების პალიტრაში. თუმცა მიუხედავად განსხვავებებისა ყველა ქრისტიანი ეთანხმება ქრისტეს ღმერთს, რომელიც იოანეს სახარებაში დაწერილი (17): „მე მხოლოდ ამათზე არ ვეხედრები, არამედ იმათზეც, ვინც ჩემი მოწამენი იქნებიან თავიანთი სიტყვით რათა ყველანი ერთი იყოს.“

ქვემოთ მოყვანილია რამოდენიმე პასუხი კითხვებზე, რომლებიც შესაძლოა თქვენ გაგიჩნდეთ, იმ განსხვავებებთან დაკავშირებით, რომელნიც გვხვდება მართლმადიდებლურ, კათოლიკურ და პროტესტანტულ ეკლესიებს შორის. მაგრამ ჯერ განვიხილოთ პროტესტანტიზმის მოკლე ისტორია.

პროტესტანტული ეკლესიების ისტორია.

ერთ-ერთი პირველი პროტესტანტული რეფორმატორთაგან იყო, ღვთისმეტყველების პროფესორი, ძღვდელი იან გუსი, წარმოშობით სლავი, რომელიც ცნობილია თანამედროვე ჩეხეთის ტერიტორიაზე და 1415 წელს

რწმენისათვის წამებული განდა. ვუსი ასწავლიდა, რომ წმიდა წერილი უფრო მთავარია ვიდრე ტრადიციები. 1517 წელს მთელ ევროპაში გავრცელდა პროტესტანტული რეფორმაცია, როდესაც მთლიან ღვთისმეტყველების პროფესორმა და კათოლიკე მღვდელმა სახელად მარტინ ლუთერმა მოუწოდა კათოლიკურ ეკლესიას განახლებისაკენ, ის ამბობდა, როდესაც ბიბლია შედის ეკლესიურ ტრადიციებთან კონფლიქტში, მაშინ საქმროა დაეპირიფილო ბიბლიას. ლუთერმა განაცხადა, რომ ეკლესია უმართებულოდ იქცევა როდესაც ჰყიდის სამართლებრივ მოწვევების შესაძლებლობას ფულზე. ის ასევე თვლიდა, რომ გადაარჩენა მიიღება იესო ქრისტესადმი რწმენით და არა მკვლელობით, დაიშა სურთ მარადიული სიციცნლე კეთილი საქმეებით. ესეა მთელი მსოფლიოშია გავრცელებული პროტესტანტული რეფორმაცია, რის შედეგადაც ჩამოყალიბდა ისეთი ეკლესიები, როგორცაა: ლუთერანული, ანგლოკანონური, ჰოლანდიური რეფორმატორული, სოლი მოგვიანებით - ბაპტისტური, ორმოცდაათიანური და სხვები. პირველად რუსეთში იგანე მრისნანეს დროს მოვიდნენ პროტესტანტები და 1590 წლისათვის უკვე ციმბირშიც იყვნენ, კერძოდ ტობოლსკში („ნატი და ნაჯახი“ 98 გვ) დღეს რუსი პროტესტანტების რიცხვი მილიონამდე ითვლება („ოპერაცია მშვიდობა“ 467 გვ).

შენიშვნა

არც კათოლიკები, არც მართლმადიდებლები და არც პროტესტანტები არ აღიარებენ მონომონებს და იეჰოვას მოწმეებს ქრისტიანულ ეკლესიებზე. დღეს მრავალ პროტესტანტს სურს დაუბრუნდეს პირველი საუკუნის ეკლესიის სიწმინდე. ამ პროტესტანტთაგან უმრავლესობას ჰქვია ევანგელიკური, ვინაიდან ისინი ემორჩილებიან მოციქული პავლეს მოწოდებას „ოღონდ მოიქცეთ ქრისტეს სახარების ღირსად, . . . თქვენ დგანართ ერთი სულით და ერთსულითად იღწვიეთ სახარების რწმენისათვის“. (ფილიპ. 1 : 27).

რატომ მართავენ პროტესტანტები ბიბლიას თავად, საკუთრივ თავისთვის?

პროტესტანტები ამბობენ, რომ თითოეული ქრისტიანი პასუხისმგებელია საკუთარ სულიერ ცხოვრებაზე და თითოეულს შეუძლია განმარტოს ბიბლია. ისინი ეფუძნებიან მოციქულთა საქმეებს (17 : 11) სადაც ნათქვამია: „ესენი უფრო კეთილმოხილები იყვნენ თესალონიკელებზე; მათ მთელი გულმოდგინებით მიიღეს სიტყვა, ყოველდღე არჩევდნენ წერილებს, ნამდვილად ასე თუ არისო.“ ბიბლია ასევე გვუბნება ჩვენ: „ჩავიპართხოთ“ ღმერთის სიტყვა გულში, რომ არ შეგცოდოთ მის წინაშე (ფს. 118 : 11) მოციქული პავლე აქებს რა ტიმოთეს, ეუბნება: „რადგან შენ ხომ ბავშვობიდანვე იცი საღვთო წერილები, რომელთაც ძალუძთ შენი დაბრძენება სასწყლად ქრისტე იესოს რწმენაში“ (2 ტიმ. 3 : 15).

რას ფიქრობენ პროტესტანტები ეკლესიურ ტრადიციებზე?

ეკლესიური ტრადიციების მიმართ პროტესტანტებს არაფერი აქვთ, ვარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს ტრადიციები ეწინააღმდეგება წერილს. ისინი ეყრდნობიან, პირველ რიგში, იესოს შენიშვნებს მარკონის სახარებაში (7 : 8) „ვინაიდან თქვენ შიდატოვით ღვთის მცნებები და იცავთ კაცთა გადმოცემას . . .“ და მათეს სახარებაში (15 : 3, 6) „თქვენ რაღატომ არღვევთ ღვთის მცნებას

თქვენთვის ბუცილებელია გაიზარდოთ ღმერთთან ერთობაში, ამისათვის შეიძინეთ ბიბლია და ივითნეთ იგი ყოველდღე. ნუღარ დაუბრუნდებით ძველ ცოდვით აღსავსე ცხოვრებას. ყოველდღე ილოცეთ ღმერთის წინაშე იესო ქრისტეს სახელით არა უმცირეს 15 წუთისა, შეევედრეთ საკუთარ თავზე. მოუყევით სწავლებს იესოზე და, უკიდურეს შემთხვევაში, კვირაში ერთხელ მაინც, შეხვდით სწავ ქრისტიანებს მონიარობისათვის, ლოცვისათვის და ერთმანეთის განსწავლისათვის. „თქვენში დამწყები კეთილი საქმისა შეასრულებს კიდევ იესო ქრისტეს დღემდე“ (ფილიპ. 1 : 6).

შეგეწიეთ ღმერთი.

მაგალითები, სადაც მარიაჰის ან წმინდანების მიმართ ლოცულობდეს ვინმე ისინი თვლიან, რომ ბიბლია კრძალავს ლოცვების მიმართობას ადამიანებისაკენ, რომლებიც გარდაიცვალნენ და თუნდაც ქრისტიანებისკენ, რომლებიც სამოთხეში იმყოფებიან. ისინი ამ აზრს აფუძნებენ მეორე რჯულზე (18 : 10-12) სადაც ნათქვამია: „ნუ იქნება შენს შორის . . . მკვდართა გამომკითხველი“. ღმერთმა მსჯავრი დასდო საულის იმის გამო, რომ იგი საბუეკლის გარდაცვალების შემდეგ შევიდა მასთან კონტაქტში (1 ნეშტ. 10 : 13-14).

რას ფიქრობენ პროტესტანტები ქალწულ მარიაზე?

პროტესტანტები თვლიან, რომ მარიაში იყო ღმერთისადმი ქრისტიანული მორჩილების მშვენიერი მაგალითი და რომ ის იესოს შობამდე დარჩა ქალწულად. ამის დამამტკიცებელი მაგალითია მათეს სახარება (1 : 25) სადაც ნათქვამია, რომ იოსებმა არ იცოდა ის, სანამ არ შობა თავის პირში. აგრეთვე სხვა ადგილებია ბიბლიიდან სადაც იესოს დებზე და ძმებზეა საუბარი (მათ. 12 : 46; 13 : 55-56; მარკ. 3 : 31; იოან. 2 : 12; 7 : 3). პროტესტანტებს არ სწამთ, რომ მარიაში უცოდველი გახლდათ, ვინაიდან ლუკას სახარებაში (1 : 47) მან ღმერთს თავისი მხსნელი უწოდა. ის რომ უცოდველი ყოფილიყო, მაცნოვარი არც დასჭირდებოდა.

როგორ შეიძლება იყოს ერთ ეკლესიაზე მეტი?

პროტესტანტებს სწამთ, რომ არის მხოლოდ ერთი ჭეშმარიტი ეკლესია, მაგრამ არ თვლიან, რომ ის არის ადამიანისაგან შექმნილი რომელიმე ორგანიზაციის ნაწილი. ეს ჭეშმარიტი ეკლესია შედგება ადამიანებისაგან, რომლებსაც უყვარს ღმერთი და მონანიებულნი ემსახურებიან მას იესო ქრისტესადმი რწმენით. მრავალი პროტესტანტული ეკლესიები როგორცაა მაგალითად: ლუთერანული და ანგლიკანური, როგორც კათოლიკური და მართლმადიდებლური ეკლესიები თავს თვლიან მოციქულთა ეკლესიის შთამომავლებად, ხილთ სხვა პროტესტანტები თვლიან, რომ უკვე დიდი ხანია რაც მსახურთა ხელდასხმა გაცდა რომელიმე ერთი ეკლესიის საზღვრებს. პროტესტანტებს სწამთ, რომ თუ ისინი მიჰყვებიან იესოს რჩევას, მაშინ შეძლებენ გაიგონ ხელმძღვანელი ან ეკლესია ღმერთისაგან არის თუ არა. „პირველთ ცრუ წინასწარმეტყველებს . . . მათი ნაყოფით იცნობთ მათ. განა ეკლიდან ყრუნი კრეფენ ან ბირკაგადან ლეღვს? . . . ვინც მიუბნება: უფალო, უფალო! ყველა როდი შეგა ცხათ სასუფეველში, არამედ ის, ვინც შეასრულებს ჩემი ზეციური მამის ნება-სურვილს“ (მათ. 7 : 15, 16; 21).

იღებენ თუ არა პროტესტანტები შვიდ მსოფლიო კრებას?

პროტესტანტები იღებენ ისტორიული საეკლესიო კრებების დადგენილებების უმრავლესობას, მაგრამ შეუცდომლად არ თვლიან მათ. ასეთი დამოკიდებულება დაფუძნებულია იმ ფაქტზე, რომ ზოგიერთი დადგენილება, კერძოდ, ბოლო ორ ნიკეის კრებაზე მიღებული, ეწინააღმდეგება ერთმანეთს ნატების საკითხში. მათ შორის პირველზე, რომელიც ჩატარდა 754 წელს ნატების გამოყენება იყო აკრძალული, იმ დროს, როცა მეორეზე 787 წელს გადაწყვიტეს, რომ ნატები აუცილებელია. პროტესტანტები კრების

გადაწყვეტილებას მხოლოდ მაშინ იღებენ, როდესაც ისინი კთანმებთან ბიბლიის მოძღვრებას.

რას ფიქრობენ პროტესტანტები ეკლესიის მამებზე?

პროტესტანტები პატივს სცემენ და აფასებენ ეკლესიის მამების მოძღვრებას (ეკლესიის ხელმძღვანელები, რომლებიც ცხოვრობდნენ მოციქულთა შემდეგ), როცა ეს სწავლებანი წერილთან თანხმობაში იმყოფებიან. ეს იმ ფაქტს ეფუძნება, რომ წმინად ეკლესიის მამები არ კთანმებთან ერთმანეთს.

როგორია პროტესტანტთა აზრი წმინდანთა ნაწილებზე?

პროტესტანტებს არა სწამთ, რომ წმინდანთა ნაწილები შეიძლება იყოს რაიმე განსაკუთრებული ძალა, ვინაიდან ბიბლია არ ასწავლის ამას. პროტესტანტები თვლიან, რომ ელისეს ძვლების შემთხვევა, რომლებმაც მკვდარი აღადგინეს (4-ე მეფ. 13 : 21) განსლდათ მხოლოდ ღმერთის დაპირების შესრულება, მიუცა ელისესთვის ორმაგი ხელი, რაც იყო ელიაზე (4-ე მეფ. 2 : 9), სწორედ ელისეს სიკვდილის შემდეგ მომხდარმა სასწაულმა ორჯერ გადააჭარბა ელიას მოხდენილ სასწაულების რიცხვს. პროტესტანტები თვლიან, რომ ბიბლიაში არ არის სხვა მითითებები იმის შესახებ, რომ ქრისტიანები პატივს უნდა სცემდნენ გარდაცვლილთა გვაშებს. ამიტომ ისინი მათ არ მიაგებენ პატივს.

პროტესტანტული ეკლესიების მსახურთა უმრავლესობა, რატომ არ ატარებს ანაფორას და რატომ არ უწოდებენ მათ „მამას“?

პროტესტანტი მსახურები იმიტომ არ იცმევენ ანაფორას, რომ არც იესო და არც მოციქულები არ ატარებდნენ რაიმე სპეციალურ ტანსაცმელს. ესევე ა ხალ აღიქმამიდაც ამასთან დაკავშირებით არავითარი მითითება არ არის. ჩვეულებრივად მათ „მამას“ არ უწოდებენ, ვინაიდან რომ იესომ თქვა მათეს სახარებაში (23 : 9) „ნურც მამას უწოდებთ ნურავის ქვეყანაზედ . . .“ რაც იმას ნიშნავს, რომ ჩვენ სულიერ მბრძანებლად ღმერთის გარდა არავინ არ უნდა გამოვაცხადოთ.

რატომ არ გარდაისახავენ პროტესტანტები პირველს და რატომ აქვთ მათ სხვა ჯვარი?

პროტესტანტები არ არიან წინააღმდეგი პირველის გადაწერისა, მაგრამ რა ხან წერილი ამის შესახებ არ ასწავლის, ასევე ისინიც არ მოძღვრობენ ასე. პროტესტანტები და კათოლიკები მართლმადიდებლებიდან განსხვავებით ამჯ ობინებენ გამოიყენონ უბრალო ჯვარი.

რატომ არ არის კანკელები პროტესტანტული და კათოლიკური ეკლესიებში?

პროტესტანტებს და კათოლიკებს სწამთ, რომ კანკელი სიმბოლირებს ფარდას, რომელიც ჰყოფდა ხალხს წმინდათა - წმინდაიდან იერუსალიმის

ტადარში. ისინი თვლიან, რომ როცა ღმერთმა ის ორად გაჰყო იესოს სიკვდილის დროს (მათ. 27 : 51) ამით მან თქვა, რომ ჩვენ აღარ ვართ მისგან გაყოფილები, იმ სისხლის გამო, რომელიც მან დაღვარა რათა ჩვენ ვყოფილიყავით ნაპატიები თუ მოვინანიებთ და ვირწმუნებთ ქრისტეს ვადარჩინისათვის.

როგორ შეუძლიათ პროტესტანტებს მსახურება ჩაატარონ ისეთ ადგილებზე, როგორიცაა კინოთეატრები, ისინი ხომ არ არიან წმინდა და განათლებულნი?

იესომ თქვა მათეს სახარებაში (18 : 20) „ვინაიდან, სადაც ორი ან სამია შეკრებილი ჩემი სახელით, მეც იქა ვარ მათ შორის“. პროტესტანტებს სწამთ, რომ ღვთისმსახურება იწმინდება არა ადგილით, სადაც მსახურება ტარდება, არა შენობით, არამედ ქრისტეს თანდასწრებით მორწმუნეთა გულებში. ასევე ამბობს ბიბლია, რომ ღმერთის ტაძარი განლაგებულია ქრისტიანები და არა შენობა: „ნუთუ არ იცით, რომ ღვთის ტაძარი ხართ და ღვთის სული ცოცხლობს თქვენში?“ (1 კორ. 3 : 16). ბიბლია გვიჩვენებს, რომ პირველი ქრისტიანები მსახურებას ატარებდნენ სხვადასხვა ადგილებში: სკოლაში (საქ. 19 : 9), ებრაულ სინაგოგაში (საქ. 18 : 4, 26; 19 : 8), ებრაელების ტაძარში (საქ. 3 : 1) და საკუთარ სახლებში (საქ. 2 : 46; 5 : 42; 18 : 7; ფილმ. 1 : 2; კოლ. 4 : 15; რომ. 16 : 5 და 1 კორ. 16 : 19). ბიბლიის თანახმად მსახრობილური მსახურება ტარდებოდა მდინარის პირას (საქ. 16 : 13), ქუჩაში (საქ. 2 : 14) და მოედნებზე (საქ. 17 : 17) ბიბლიაში არ არის არცერთი დამოწმება იმისა, რომ პირველი ქრისტიანები მსახურებას ატარებდნენ საეკლესიო შენობაში.

როგორ მივიღოთ მარადიული სიცოცხლე და მოვხვდეთ ზეცაში

მოციქულმა პეტრემ, როცა მას ახალიგორი შეკითხვა დაუსვეს უპასუხა ასე: „მოინანიეთ და ყოველი თქვენგანი მოინათლოს იესო ქრისტეს სახელით ცოდვების მისატყვევებლად“ (საქ. 2 : 37-38) უფალმა იესომ თქვა მარკოზის სახარებაში (16 : 16) „ვისც ირწმუნებს და მოინათლება, ვადარჩება; ხოლო ვინც არ ირწმუნებს, მსჯავრდებული იქნება“. ეფესელთა წერილში მოციქული ჰავლე წერს (2 : 8-9) „ვინაიდან მადლით ხართ ვადარჩენილები, რწმენის მეშვეობით, და ეს თქვენგან კი არაა, არამედ ღვთის ნიჭია. არა საქმეთაგან, რათა არავინ დაიკუთვნოს“.

გადარჩენა - ეს ღმერთის ნიჭია, რომლის დამსახურებაც არ შეგვიძლია კუთვლილი საქმეებით. ის დაფუძნებულია ჩვენი ცოდვების მონანიებაზე და ქრისტეს მიერ მსხვერპლად გაღებული სიცოცხლის რწმენაზე. მზად ხართ თუ არა თქვენ, პირდაპირ ეხლა მოინანიოთ თქვენი ცოდვები და გადასცეთ თქვენი სიცოცხლე ქრისტეს. თუ მზად ხართ ილოცეთ ასეთი ლოცვით:

„ზეციერთა მამა მე ვადიარებ, რომ ცოდვილი ვარ, მოვდივარ შენთან იესო ქრისტეს სახელით და გთხოვ მაპატიო. როგორც შენ გინდა, მინილო, ისეთ ადამიანად შექმენი. მომეცი ახალი გული, რომელიც ისურვებდა სიძარბილით მოქცევას. ამინ!“

თუ თქვენ ასე ილოცეთ და ეს გულწრფელად გააკეთეთ, მაშინ თქვენი ცოდვები ნაპატიებია და მიიღეთ მარადიული სიცოცხლე (1 იოან. 5 : 13). ეხლა

თქვენი ჩვეულების გამო? . . . ამრიგად, თქვენ ვააუქმეთ ღვთის მცნება თქვენი ჩვეულებით“.

პროტესტანტების უმრავლესობა რატომ არ ნათლავს ჩიილებს?

პროტესტანტების უმრავლესობა თვლის, რომ ბავშვები სიკვდილის შემდეგ ავტომატურად სვებიან სამოთხეში. მათ აგრეთვე სწამთ ბიბლიური მტკიცებულება, რომ ნათლობა უნდა მოჰყვებოდეს მონანიებას (საქ. 2 : 3). ისინი აფუძნებენ ამ შეხედულებას მეფეთა მეორე წიგნზე (12 : 23), სადაც აღწერილია მეფე დავითის პატარა ვაჟის სიკვდილი. დავითი დარწმუნებით ამბობს, რომ მოგა დრო და ის ნახავს თავის შვილს ზეცაში. ბიბლია ასევე ამბობს, რომ ბავშვებმა არ იციან კეთილი და ბოროტი (მეორე რჯულ. 1 : 39). რომაელთა წერილში (5 : 13) დაწერილია: „მაგრამ, თუ რჯული არ არის, ცოდვა არ ითვლება.“ იესომ თქვა: „გამოუშვით ბავშვები და ნუ აბრკოლებთ მათ ჩემთან მოსასვლელად, ვინაიდან მავათინაირებისაა ცათა სასუფეველი“. (მათ. 19 : 14) პროტესტანტები ამბობენ, რომ ბიბლიაში ჩვილების ნათლობის არცერთი შემთხვევა არ არის. მითუმეტეს, რომ იესოც ოცდაათ წლამდე ელოდა თავის ნათლობას.

რატომ ინათლებიან პროტესტანტები სელასლა წყალში, როცა ისინი ზრდასრულნი ხდებიან? არის თუ არა ეს ცოდვა?

ამ კითხვაზე პასუხისთვის პროტესტანტები მიმართავენ მოციქულთა საქმეებს (19 : 1-17) მოციქულმა ჰავლემ მონათლა 12 კაცი, რომლებიც მანამდე იყვნენ მონათლოვნი. მრავალი პროტესტანტი თვლის, რომ ნათლობა მონანიების გარეშე უაზრობაა. რაზან ჩვილს არ შეუძლია მონანიება იმის გამო, რომ მან არ იცის კუთილი და ბოროტი, მაშინ ზრდასრულთ სმირად ურჩევნ სელასლად ნათლობას მონანიების შემდეგ.

რატომ არა აქვთ პროტესტანტებს ეკლესიებში და სახლებში ხატები?

პროტესტანტები თვლიან, რომ ათი მცნება კრძალავს (გამოს. 20 : 4) თაყვანისცემისათვის ხატების გამოყენებას: „არ გაიკეთო კერები, არც რამე ხატი იმისა, რაც არის მადლა ცაში, დაბლა მიწაზე და წყალში მიწის ქვეშ.“ ლევიანთა წიგნში ჩაწერილია (26 : 1): „არ შეიქმნათ კერები და ქანდაკები, არ აღმართოთ სვეტები, არ ჩადგათ თქვენს ქვეყანაში მონატრული ქვეი სათაყვანოდ, რადგან მე ვარ უფალი თქვენი ღმერთი“. მეორე რჯულში (4 : 15-16) უფალი ამბობს: „ძალზე ფრთხილად იყავით, რაკი არ გინახავთ არავითარი სახე, როცა უფალი გელაპარაკებოდით ხორებში (მათზე) ცეცხლის შუაგულიდან, რომ არ გაირყვანათ და არ გაიკეთოთ ქანდაკი, რაიმე კერის ხატი მამრის თუ მდედრის გამოსახულება“. ამიტომ, პროტესტანტები არ იყენებენ ხატებს თაყვანისცემისათვის. ფრთხილობენ, რომ ზოგიერთმა ადამიანმა თაყვანი არ სცეს ხატს ნაცვლად ღმერთისა.

რატომ არ ლოცულობენ პროტესტანტები წმინდანებთან ან ქალწულ მარიამთან?

პროტესტანტები ამჯობინებენ მიჰყვნენ იესოს დარიგებებს, სადაც ის გვასწავლიდა ჩვენ, თუ რა უნდა ვთქვათ ლოცვისას „მამაო ჩვენი, რომელი ხარ ცათა შინა/“ (მათ. 6 : 9). პროტესტანტები ამბობენ, რომ წერილში არ არის